

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207097
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8817207097.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcov: 1) F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX G., 2) K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX G., obaja právne zastúpení spoločnosťou Advokátska kancelária Podhorský & Partners, s.r.o., so sídlom Zámocká 35, 811 01 Bratislava, IČO: 46 962 000 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 631,90 eura s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Csp/178/2017-176 zo dňa 22.01.2020 takto

rozhodol:

Mení rozsudok tak, že žalobu zamietá.

Priznáva žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v I. a v 2. rade sumu 631,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.04.2018 v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovia v I. a v 2. rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 94 % s tým, že o výške tejto náhrady trov konania súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom sumu 631,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.07.2017 do zaplatenia a nahradiť im trovy konania. Uviedli, že so žalovaným uzavreli dňa 22.05.2006 Zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcom sumu vo výške 829,91 eura. Ohľadne tejto zmluvy sa viedlo súdne konania na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp.zn. 9C/49/2014, v ktorom žalovaný žaloval žalobcov na zaplatenie sumy 790,25 eura s prísl., no konajúci súd žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu, že nárok na zaplatenie žalovanej pohľadávky bol premlčaný a nemožno ho priznať. Vykonaným súdnym dokazovaním v konaní č. 9C/49/2014 bolo preukázané, že žalovaný poskytol žalobcom úver vo výške 1.344,46 eura. Žalobcovia z toho splatili žalovanému sumu vo výške 1.976,35 eura. Súčasne bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp. zn. 9C/49/2014 preukázané, že zmluva o úvere obsahuje neprimerane vysoké úroky a poplatky za poskytnutie finančných prostriedkov. Poukázali na neprimeranú výšku ročnej úrokovej sadzby prevyšujúcu 30 % a nemravné poplatky. Mali za to, že

takáto dohoda o výške úrokov a odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom a preto je podľa § 39 OZ neplatná. Žalovaný sa takýchto nárokov nemôže domáhať keďže svojou povahou ide o úžeru. Vzhľadom na to, žalobcovia vrátili žalovanému finančné prostriedky presahujúce právny a morálny rámec, mali vrátiť sumu vo výške 1.344,45 eura, preto je plnenie v sume 631,90 eura, ktoré žalovaný od žalobcov prijal, plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí žalovaný vydať.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vo vyjadrení k žalobe namietal preukázanie aktívnej legitímácie na strane žalobcov keďže žalobca v 1. rade je len spoludlžníkom ohľadne záväzkov dlžníka, ktorým je žalobca v 2. rade. Plnenie spoludlžníka nie je plnením za seba samého, ale za dlžníka z tohto záväzku, ku ktorému spoludlžník pristúpil. Žalobca v 1. rade nebol ani aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Žalovaný poprel tvrdenia žalobcov o dohodnutí neprimeranej výšky odplát. Vzniesol taktiež námietku premlčania, posledná úhrada na zmluvu bola vykonaná dňa 02.03.2010.

O žalobe rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 7Csp/178/2017-110 zo dňa 21.01.2019, ktorým uložil žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 631,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.04.2018, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcom voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 % s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; na odvolanie žalovaného voči vyhovujúcemu výroku rozsudku odvolací súd uznesením č.k. 9Co/68/2019-157 zo dňa 10.09.2019 rozsudok vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Keďže súd prvej inštancie sa zaoberal žalovaným vznesenou námietkou uplynutia subjektívnej premlčacej doby, čo sa týka uplynutia objektívnej premlčacej doby, nie je z neho zistiteľné, odkedy by objektívna premlčacia doba mala začať plynúť. Súdu prvej inštancie uložil povinnosť opätovne vec prejednať a rozhodnúť, s tým, že sa bude zaoberať tvrdením žalovaného vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby, jednoznačne uvedie skutkové okolnosti rozhodnuté pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, dĺžku jej trvania. Uložil mu povinnosť zaoberať sa názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z uznesenia 1Cdo/238/2017 z 18.10.2019 ako aj to, aby svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodnil spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 CSP.

2. Súd prvej inštancie konštatoval, že po zrušení jeho rozsudku, ktorým pôvodne žalobe žalobcov vyhovel, vo veci ďalej konal doplnením dokazovania a z dokazovania vykonaného vo veci zistil tento skutkový stav:

3. Medzi žalobcami a žalovaným bola dňa 22.05.2006 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcom úver vo výške 829,91 eura, aj keď celkovo bola schválená suma úveru 1.659,83 eura, zvyšok sumy predstavoval úroky za zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru v sume 829,91 eura a žalovaný požadoval ešte poplatok za uzatvorenie zmluvy 49,79 eura. Splatnosť úveru bola, ako bolo uvedené v oznámení veriteľa o schválení úveru, 36 mesiacov, výška mesačnej splátky 46,11 eura, dátum splatnosti prvej splátky úveru 14.06.2006, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 14.05.2009, RPMN bola 27,24 %, posledná úhrada na úver bola vykonaná dňa 02.03.2010. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcami čerpaná suma úveru bola uhradená 30. splátkou zo dňa 24.11.2008 (zrejme 14.11.2008 - pozn. odv. súdu).

Žalobkyňa v 1. rade pred súdom uviedla, že zmluvu pred podpisom neprečítala, prečítal ju manžel, teda žalobca v 2. rade, bolo jej však povedané čo podpisuje, uviedla, že nevie čítať. O možnosti uplatnenia inštitútu vydania bezdôvodného obohatenia sa dozvedela listom od advokáta.

Žalobca v 2. rade pred súdom uviedol, že zmluvu si pred podpisom prečítal. Na úver im bola poskytnutá čiastka asi 1.000 eur, splácali ho tak, že sa to sťahovalo z účtu, neskôr im posielali šeky. O tom, že došlo k preplateniu úveru sa dozvedel po tom, ako im bol poslaný v roku 2017 list od advokáta, ktorý ich na to upozornil. V konaní, ktoré bolo vedené pod sp.zn. 9C/49/2014 pochopil, že žaloba bola podaná oneskorene.

4. Na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C/46/2014 bolo vedené konanie, v ktorom žalovaný ako žalobca uplatnil voči žalobcom, tam žalovaným, nárok na zaplatenie sumy 790,25 eura s príslušenstvom titulom plnenia zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2006, na základe ktorej bol poskytnutý vo výške 829,91 eura. Na úhradu úveru bola zaplatená suma 1.976,35 eura, v predmetnom konaní bola žaloba zamietnutá pre premlčanie, rozsudkom č.k. 9C/49/2014-24 zo dňa 16.10.2014, ktorý bol žalobcom doručený 29.10.2014.

5. Súd prvej inštancie zistil, že žalobcom bola zaslaná listina občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov z 20.12.2016, kde je označená vec ako „preplatili ste úver, pomôžeme vám s vrátením peňazí“. V liste je uvedené, že predmetné občianske združenie podporuje a pomáha všetkým spotrebiteľom v ochrane ich práv v zmysle platnej legislatívy, spolupracuje s viacerými advokátmi, advokátskymi kancelármi, v súvislosti s ich činnosťou zistili, že ich úver, ktorý si vzali od spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., preplatili o sumu 274,69 eura, túto sumu by im spoločnosť PROFI CREDIT, Slovakia, s.r.o. mala vrátiť.

6. Súd prvej inštancie, posudzujúc zistený skutkový stav, dospel k záveru, že v zmluve, na základe ktorej žalovaný poskytol úver nie je vôbec uvedená úroková sadzba. Žalovaný preto nemohol uplatňovať zo zmluvy žiaden úrok z úveru a žalobcovia boli povinní uhradiť iba vyčerpaný úver bez úrokov. Uviedol taktiež, že pokiaľ bol v zmluve uvedený poplatok za poskytnutie úveru v sume 1.500,- Sk, na takýto poplatok nemá veriteľ nárok. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Keďže úver, ktorý žalovaný poskytol je potrebné považovať za bezúročný, žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola dôvodná.

7. Posudzujúc žalovaným vznesenú námietku premlčania mal súd prvej inštancie za to, že žalobcami uplatnený nárok premlčaným nebol, neuplynula subjektívna ani objektívna premlčacia doba. Čo sa týka námietky vo vzťahu k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby, bolo podľa súdu prvej inštancie preukázané, že žalobcovia sa najskôr o tom, že na ich úkor došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, a kto ho získal, dozvedeli až vtedy, keď ich písomne vyzvalo Občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľov na spoluprácu vo veci vydania bezdôvodného obohatenia, pričom výzvy sú datované dňom 20.12.2016. Podľa súdu prvej inštancie podstatná a rozhodujúca nie je okolnosť kedy sa žalobcovia museli alebo mohli dozvedieť, že na ich úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale rozhodujúce je to, kedy sa o tejto skutočnosti skutočne dozvedeli. Keďže žaloba bola podaná na súde 26.07.2017 a preukázateľne sa o bezdôvodnom obohatení dozvedeli z výziev občianskeho združenia 20.12.2016, subjektívna premlčacia doba neuplynula, o skutočnosti bezdôvodného obohatenia sa nemohli dozvedieť v konaní, ktoré bolo vedené pod sp.zn. 9C/49/2014, pretože v tomto konaní o tom nebola žiadna zmienka. Podľa súdu prvej inštancie neuplynula ani objektívna premlčacia doba, v danom prípade bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné aplikovať objektívnu 10-ročnú premlčaciu dobu, nakoľko neuvedenie úroveňnej sadzby vo formulárovej zmluve je nepochybne úmyselným porušením zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj Občianskeho zákonníka. Žalovaný je spoločnosť, ktorá dlhodobo poskytuje úvery, pozná legislatívu v tejto oblasti ako aj podmienky, za ktorých je možné úvery poskytnúť. Žalovaný musel vedieť, že neuvedením úroveňnej sadzby v zmluve a zakomponovaním neprijateľných zmluvných podmienok nastane sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti. V prípade vyhlásenia neprijateľných zmluvných podmienok a pre prípad, že sa tak stane bol s tým už zrozumený. Nie je možné žiadať od spotrebiteľa plnenie, ktoré nie je dohodnuté, alebo ktoré je v rozpore so zákonom. Podľa súdu prvej inštancie z prehľadu úveru a úhrad je známe, že čerpaný úver bol vo výške 1.344,46 eura, žalobcami bol uhradený 30. splátkou 24.11.2008, odvtedy začala plynúť 10-ročná objektívna premlčacia doba. Keďže žaloba bola podaná na súd 26.07.2017, bola podaná v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe. Pri posudzovaní objektívnej premlčacej doby odkázal na názory vyslovené v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove.

8. K aktívnej legitímácii žalobcov uviedol, že žalobkyňa v 1. rade je manželka žalobcu v 2. rade, zmluva o úvere vznikla za trvania manželstva, úhrady na úver boli taktiež vykonané za trvania manželstva a preto aj prípadné nároky z tohto úverového vzťahu patria do bezpodielového spoluvlastníctva, teda obaja manželia alebo ktorýkoľvek z nich je oprávnený na podanie žaloby a tým je splnená aj podmienka aktívnej legitímácie oboch žalobcov, ktorí sú v práve spoločne a nerozdielne, obrana žalovaného bola nedôvodná.

9. Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1-3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, 2, § 39, § 41, § 451 ods. 1, 2, § 458 ods. 1, 2, § 100, § 107 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, § 53, na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 2 písm. a), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2, a na ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 CSP, vychádzajúc z pomeru úspechu k neúspechu vo veci.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku. Poukázal na to, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX bola uzavretá dňa 22.05.2006, z § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy nevyplýva, že by úroková sadzba, teda percentuálne vyjadrenie úroku, mala byť náležitou zmluvy. Podstatnou náležitou zmluvy sa stala až od 01.01.2008 na základe zmeny tohto zákona zákonom č. 568/2007 Z.z.. Ak súd prvej inštancie uviedol, že sa neuvedením úrokovej sadzby preukazuje úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť a súčasne z relevantnej právnej úpravy vyplýva, že úroková sadzba ako povinná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola zavedená až od 01.01.2008, potom v absencii úrokovej sadzby nie je možné žiadnym spôsobom zistiť alebo konštatovať úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný namietol aj správnosť posúdenia zachovania, či už subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. Čo sa týka subjektívnej premlčacej doby, podľa žalovaného je nepreskúmateľné, prečo na súdne písomnosti rovnakého združenia predkladané v konaní vedenom pod sp.zn. 9C/49/2017, ktorých obsahom je tvrdenie o obohatení neprihliada keďže podľa konajúceho súdu mala začať plynúť subjektívna premlčacia doba na základe výzvy občianskeho združenia adresovaného žalobcom na spoluprácu vo veci vydania bezdôvodného obohatenia. Namietol taktiež správnosť posúdenia vecnej legitímácie, podľa žalovaného chýba spoločná aktívna vecná legitímácia žalobcov keďže žalobca v 1. rade je len spoludlžníkom ohľadne záväzkov žalobcu v 2. rade. Povaha jeho právneho pomeru a vzťahu ku žalobcom je determinovaná § 533 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že spoločne a nerozdielne je iba zaviazaným spolu s dlžníkom. Z daného ustanovenia ani zo žiadneho iného nevyplýva spoločná či delená aktívna solidarita. Žalobca v 1. rade nebol ani aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Žalovaný preto žiadal, aby súd prvej inštancie rozsudok prvoinštančného súdu zmenil, žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

11. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že sa v plnom rozsahu stotožňujú so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení rozsudku. K námietke žalovaného o nesprávnosti posúdenia premlčacej doby poukázali na to, že v zmluve o revolvingovom úvere ani v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi žalovaný neuviedol výšku úrokov, avšak dojednal si výšku splátky, v ktorej už suma úroku bola obsiahnutá. Žalobcovia mali titulom zmluvy o úvere vrátiť žalovanému sumu 1.659,96 eura, teda o 830,05 eura viac ako im žalovaný poskytol, keďže sa im zaviazal poskytnúť finančné prostriedky vo výške 829,91 eura, teda mali žalovanému vrátiť viac ako 100 % sumy poskytnutého úveru. Z takéhoto postupu žalovaného možno odvodiť jeho úmyselné konanie obohatiť sa na úkor žalobcov kedy navonok prezentoval, že si neuplatňuje voči žalobcom žiadne úroky s poskytnutím finančných prostriedkov, na druhej strane výšku mesačných splátok úveru nastavil spôsobom, že táto zahŕňala aj skrytú formu úrokov. Poukázali tiež na výšku ročnej úrokovej sadzby prevyšujúcej 30 % a poplatkov za úver. Takáto úprava výšky úrokov sa prieči dobrým mravom. Žalovaný si dojednal a následne v súdnom konaní, ktoré tomuto konaniu predchádzalo, uplatnil neprimerane vysoké úroky za poskytnutie úveru, takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi a preto je neplatné keďže svojou povahou ide o úžeru. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Žalobcovia uviedli, že čo sa týka tvrdeného uplynutia subjektívnej premlčacej doby, argumentáciu žalovaného výslovne odmietajú s ohľadom na skutočnosť, že majú postavenie laika, teda osôb práva neznaých. Pri uzatváraní úverovej zmluvy ani počas trvania zmluvného vzťahu nemali žiadnu vedomosť o nevýhodných náležitostiach spotrebiteľskej zmluvy ani o následkoch absencie náležitostí. Pokiaľ by mali skutočne vedomosť o tom, že žalovaný nemá zákonný nárok na neuplatnený úrok, je ťažko predstaviteľné, že by napriek tejto vedomosti uhrádzali žalovanému finančné prostriedky nad rámec sumy poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukázali na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 6MCdo/9/2012 zo 16.01.2013, v zmysle ktorého neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu. Odkázali tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/169/2017 z 10.01.2018, podľa ktorého sa oprávnený dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

Nesprávna je aj odvolacia argumentácia žalovaného ohľadne absencie aktívnej legitímácie žalobcov keďže žalobcovia sú manželmi, v konaní sa domáhajú zaplata peňažnej sumy titulom bezdôvodného obohatenia, teda vrátenia peňazí patriacich do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplatených žalovanému v rozpore s právom uznanými dôvodmi. Tieto finančné prostriedky tvorili predmet spoločného majetku žalobcov, boli použité so súhlasom oboch a ich prijatím došlo k vzniku

bezdôvodného obohatenia na úkor oboch žalobcov pričom toto bezdôvodné obohatenie vzniklo k majetkovým hodnotám, ktoré tvorili predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcov v čase keď došlo k právnomu úkonu. V tejto súvislosti poukázali aj na koncipovanie zmluvy o revolvingovom úveru, na základe ktorej boli ako spoludlžníci uvedení obaja žalobcovia.

12. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov k jeho odvolaniu uviedol, že z podania žalobcov nevyplýva žiadny argument, ktorý by spochybnil odvoláciu námietku žalovaného v súvislosti s právnou úpravou platnou v čase uzavretia zmluvy. Zopakoval vyjadrenie k úroku vo forme úrokovej sadzby, z citovanej právnej úpravy povinnosť uvedenia úrokovej sadzby vyplýva až od 01.01.2008, ak by takéto vyjadrenie úroku malo byť aj skôr, potom ustanovenie § 4 ods. 4 od 01.01.2008 v časti požadovať „úrok“ nemalo by opodstatnenie, lebo predsa uvedenú náležitosť zahrňuje § 4 ods. 2 písm. h) a išlo by o duplicitné opakovanie toho istého. K tvrdenému úmyslu bezdôvodne sa obohatiť poukázal na to, že ide o nepodložený záver a tvrdenie, súčasne predložil kópiu inšpekčného záznamu Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, ktorý kontroloval zmluvy uzatvorené v časovej blízkosti ako je zmluva medzi sporovými stranami teda zmluvy z roku 2005 a 2007 s konštatovaním, že zmluvy majú všetky náležitosti; v následných podaniach žalobcovia aj žalovaní zotrvali na svojej argumentácii; žalobcovia dali odvolaciemu súdu do pozornosti Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 43/2020 z 12.05.2020.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP. Odvolací súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, vychádzajúc z ustanovenia § 385 ods. 1 a contrario; v predmetnej veci boli žalobcovia vypočutí súdom prvej inštancie, skutkový stav bol ním zistený bez potreby jeho modifikácie odvolacím súdom. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku odvolací súd zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 27.10.2020 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalovaného bolo dôvodné.

14. Žalobcovia, právne zastúpení, podali na súd prvej inštancie dňa 26.07.2017 žalobu, ktorou sa domáhali vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného založenú na tvrdení o tom, že medzi nimi a žalovaným bola dňa 22.05.2006 uzatvorená zmluva o revolvingovom úveru, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcom sumu 829,91 eura. Uviedli, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C/49/2014, v ktorom žalovaný žaloval žalobcov na zaplatenie sumy 790,25 eura s príslušenstvom ako dlžnej sumy z predmetnej úverovej zmluvy, bola žaloba z dôvodu premlčania zamietnutá, v konaní bolo preukázané, že žalovaný poskytol a vyplatil žalobcom úver vo výške 1.344,46 eura a žalobcovia zaplatili sumu vo výške 1.976,35 eura. V žalobe taktiež uviedli, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C/49/2014 bolo preukázané, že zmluva o úvere obsahuje neprimerane vysoké úroky a poplatky za poskytnutie finančných prostriedkov. Podľa tvrdenia žalobcov je preto plnenie v sume 631,90 eura, ktoré žalovaný od žalobcov prijal, plnením bez právneho dôvodu, bezdôvodným obohatením na strane žalovaného, ktoré musí vydať, vrátane úroku z omeškania od podania žaloby až do zaplatenia.

Takto vymedzený žalobný nárok zostal predmetom celého konania.

15. Skutkové tvrdenia o tom, že medzi stranami sporu, žalobcom v 2. rade ako dlžníkom žalobkyňou v 1. rade ako spoludlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola uzatvorená zmluva označená v žalobe dátumom jej uzavretia spornými neboli. Z listín zo spisu, dôkaz ktorými bol súdom prvej inštancie vykonaný, vyplýva uzavretie zmluvy o revolvingovom úveru č. XXXXXXXXXXXX dňa 22.05.2006, ktorou bol dohodnutý úver vo výške 50.004,- Sk, čo je 1.659,83 eura, poskytnutá čiastka bola 25.002,- Sk, čo je 829,91 eura, úver mal byť splatený v 36 splátkach po 1.389,- Sk, čo je v mene euro suma jednej splátky 46,11 eura, poplatok za uzatvorenie zmluvy bol dohodnutý vo výške 1.500,- Sk, čo je 49,79 eura. Nie sporným, žalovaným nie namietaným, bolo tvrdenie žalobcov o zaplatení sumy 1.976,35 eura na úhradu záväzku vzniknutého zo zmluvy o revolvingovom úveru. Nie sporným bolo taktiež to, že posledná platba na úhradu plnenia zo zmluvy bola realizovaná 02.03.2010, čo vyplynulo z prehľadu splácania predloženého žalovaným. Zásadným a rozhodujúcim bolo právne posúdenie toho, či tvrdenie žalobcov o prijatí plnenia žalovaným z predmetnej úverovej zmluvy je bezdôvodným obohatením, rovnako to, či žalovaným vznesená námietka premlčania z dôvodu uplynutia subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej

doby je relevantnou, a pre prípad, že relevantnou nie je, či sú to obaja žalobcovia, alebo len jeden z nich, kto je aktívne vecne legitimovaným na požadovanie vydania bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom.

16. Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 22.05.2005, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä:

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa odseku 5 tohto zákonného ustanovenia od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

17. So súdom prvej inštancie je možné súhlasiť v konštatovaní uvedenom v bode 56. napadnutého rozsudku v tom smere, že v spornej zmluve nie je uvedený úrok, nie však už v akcente na to, že v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru a v oznámení veriteľa o schválení úveru nie je vôbec uvedená úroková sadzba čo by malo nasvedčovať tomu, že v čase vzniku zmluvy povinnou náležitosťou mala byť aj úroková sadzba.

18. Úrok je odmenou za požičanie peňazí veriteľa dlžníkovi, ktorá je výsledkom konsenzu zmluvných strán o výške tejto odmeny, úroková sadzba je vyjadrením úroku na určitej časovej báze.

19. Z úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí zmluvy, danej zákonom č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzavretia, z § 4 ods. 2 skutočne explicitne nevyplýva podmienka, že zmluva má obsahovať úrok alebo úrokovú sadzbu (povinnosť uviesť úrokovú sadzbu na ročnej báze bola zavedená až od 01.01.2008) keďže jednotlivé náležitosti zmluvy sú uvedené exemplifikatívne, o čom svedčí formulácia „najmä“. Súčasne však z odseku 5 vyplýva to, že veriteľ nemôže požadovať od spotrebiteľa úrok, ktorý nie je uvedený v zmluve.

Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v zmluve úrok uvedený nie je, uvedením úroku rozhodne nie je, tak ako to konštruoval žalovaný, že úrok má byť vyjadrený tým, že v zmluve je uvedená výška splátky. Neuvedením úroku je dôsledok vyplývajúci z § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom období, t.j. k 22.05.2008, nemožnosť požadovať a teda ani prijímať bez prípadných právnych následkov sumu prevyšujúcu sumu peňažných prostriedkov, ktoré boli poskytnuté ako úver, obsahom ktorej mala byť podľa tvrdenia žalovaného cena týchto prostriedkov, ktorou úrok je.

20. Zo zisteného skutkového stavu a potvrdenia predloženého žalovaným o splácaní úveru však vyplýva, že žalovaný peňažné prostriedky prevyšujúce sumu poskytnutého úveru požadoval aj prijímal, dôsledkom čoho je vznik bezdôvodného obohatenia na jeho strane v zmysle ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je bezdôvodným obohatením majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Žalovaný prijímal plnenie nad rámec sumy istiny poskytnutého úveru, t.j. prijímal plnenie bez právneho dôvodu čím sa obohatil.

21. Žalovaný vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniesol námietku premlčania uplynutím subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby.

22. V uznesení č.k. 9Co/68/2019-157 z 10.09.2019, ktorým odvolací súd pôvodne súdom prvej inštancie vo veci je vyhlásený rozsudok, rozsudok zo dňa 31.01.2019 v napadnutom rozsahu zrušil, uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa relevantnosťou námietky premlčania žalovaného vo vzťahu k subjektívnej aj objektívnej premlčacej dobe; vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe mu uložil zaoberať sa aj názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v jeho uznesení z 18.10.2019 sp.zn. 1Cdo/238/2017.

Nie je možné konštatovať, že sa súd prvej inštancie pokynom odvolacieho súdu v úplnosti riadil, ani to, že vznesenú námietku premlčania správne právne posúdil.

23. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

25. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

26. Vychádzajúc z citovaných zákonných uznesení je vznesenie námietky premlčania procesným úkonom adresovaným súdu, majúcim hmotnoprávny charakter nakoľko je spojené s hmotnoprávnym následkom, ktorým je strata možnosti strany uplatňujúcej nárok domôcť sa ho súdnou cestou. Jej zmyslom je posilnenie právnej istoty subjektov právnych vzťahov pred časovo neohraničeným obdobím trvania hrozby donútenia plnenia, súčasne vedie k posilneniu všeobecného právneho princípu vigilantibus iura scripta sunt - práva patria bdelym.

Platí pritom, že subjektívna premlčacia doba môže plynúť výlučne v rámci objektívnej premlčacej doby, ak v rámci nej uplynie, je bez významu posudzovanie uplynutia objektívnej premlčacej doby, platí tiež to, že subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr od začatia plynutia objektívnej premlčacej doby.

27. V posudzovanej veci žalovaný už vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku v celom rozsahu s argumentom, že posledná úhrada na zmluvu bola vykonaná 02.03.2010, majúc za to, že došlo k uplynutiu subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby; žalobcovia tvrdenie žalovaného o čase realizovaných plnení ani čase poslednej úhrady nerozporovali.

28. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie 27.07.2017. Žalobcovia mali za to, že ju podali pred uplynutím subjektívnej premlčacej doby nakoľko o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na ich úkor obohatil, sa kvalifikovane dozvedeli až po dátume 20.02.2017, po porade s advokátom ich zastupujúcim.

29. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie skutkového okolnosti odôvodňujúce právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, treba pritom vychádzať z objektívnych okolností. V tomto zmysle sú skutkovými okolnosťami také skutkové znalosti, ktoré sú objektívne rozpoznateľné a ktoré spolu s vedomosťou o subjekte, ktorý sa obohatil sú rozhodujúcimi pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby.

30. Žalobcovia tvrdili, že o tom, že môžu uplatňovať bezdôvodné obohatenie, že úver preplatili, sa dozvedeli z listu advokáta, ktorý im bol poslaný v roku 2017 (zápisnica o pojednávaní 17.01.2019). Žalobca v 2. rade tiež uviedol, že vie o tom, že žaloba žalovaného v konaní 9C/49/2014 bola zamietnutá; rozsudok v tomto konaní bol obom žalobcom, ktorí boli v konaní vypočutí, doručený 29.10.2014.

V žalobe, ktorou uplatnili nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovia tvrdili, že v konaní 9C/49/2014 bolo preukázané, že zmluva o úvere obsahuje neprímerane vysoké úroky a poplatky. Uvedené nemôže znamenať nič iné ako to, že pokiaľ vedomosť o bezdôvodnom obohatení nenadobudli

už skôr, najneskôr ju nadobudli v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C/49/2014, v ktorom boli v procesnom postavení žalovaných. O tom, kto sa na ich úkor bezdôvodne obohatil mali vedomosť taktiež nakoľko to bolo žalovaný, s ktorým boli v zmluvnom vzťahu, platby na plnenie z tohto vzťahu uhradili v jeho prospech vo výške a v čase ako to vyplynulo z prehľadu úhrad, podľa ktorého bola posledná úhrada realizovaná 02.03.2010.

31. Pokiaľ žalobcovia, brániac sa žalovaným vznesenej námietke premlčania tvrdili, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedeli z písomnosti právneho zástupcu, je potrebné uviesť, že z nej sa nezdozvedeli o skutkových okolnostiach, dozvedeli sa len právnou kvalifikáciu už existujúcich skutkových okolností zakladajúcich nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ustanovením § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa ale nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale vedomosť o skutkových okolnostiach zakladajúcich zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (Najvyšší súd Českej republiky, uznesenie sp.zn. 33Odo/528/2006).

32. Žalovaný vznesol námietku premlčania pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby, súd prvej inštancie ju však neposúdil právne správne, čo bolo dôvodom pre to, aby odvolací súd prvoinštančný rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a žalobu pre premlčanie v dôsledku uplynutia subjektívnej premlčacej doby zamietol, majúc za to, že nebol dôvod zaoberať sa začiatkom a plynutím objektívnej premlčacej doby ani ďalšími odvolacími námietkami žalovaného s prihliadnutím na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

33. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 43/2020 z 12.05.2020, na ktorý poukázali žalobcovia v súvislosti s odvolaním žalovaného, odvolací súd uvádza, že z nosných dôvodov nálezu (ratio decidendi), pre ktoré bolo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/169/2017 z 10.01.2018 zrušené, a ktoré sú v bode 44. a 45. nálezu vyplýva, že dôvodom zrušenia bolo to, že predmetné rozhodnutie „sa opiera o svoju skoršiu judikatúru, ktorú nie je možné považovať za riešiac právnou otázkou predostretú sťažovateľkou“ a tiež že sa nevyrovnal s jej argumentom o potrebe uprednostnenia princípu ochrany spotrebiteľa pred princípom „nezalosť zákona neospravedlňuje“, v dôsledku čoho nemohol skúmať aplikovateľnosť názoru, podľa ktorého nie predpokladaná, ale skutočná vedomosť oprávneného je rozhodujúcim pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku a podľa ústavného súdu bolo nedaním odpovede na otázku nastolenú v dovolaní porušené právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

34. Odvolací súd, stotožňujúc sa s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky v tom, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu nedávajúce odpoveď na právne významné okolnosti posudzovanej veci sa môže dostať do kolízie s právom strany sporu na spravodlivé súdne konanie, práve pre absenciu riadnej, správnej právnej odpovede súdu prvej inštancie na ním zistený skutkový stav v prejednávanej veci, rozsudok zmenil a žalobu zamietol, berúc súčasne do úvahy aj status žalobcov ako spotrebiteľov, ktorým sa poskytuje ochrana pred nekalými podmienkami použitými v zmluvách, čo vyplýva zo Smernice Rady 93/13/EHS, nie však pred právnou úpravou určenou všetkým jej adresátom. Úprava premlčania daná Občianskym zákonníkom v zmysle začiatku jej plynutia, trvania a dĺžky premlčacích dôb je nepochybne určená všetkým adresátom, bez ohľadu na ich status.

Inštitút premlčania patrí k tým zásadným a závažným inštitútom občianskeho práva hmotného ale aj právneho poriadku ako celku, že nie je možné do jeho výkladu zasahovať či už extenzívne alebo reštriktívne aplikáciou ďalších všeobecných inštitútov právneho poriadku, t.j. aj aplikáciou všeobecných zásad (Ústavný súd Českej republiky, III. ÚS 21/02).

Vznesená námietka premlčania v prejednávanej veci nemohla byť posúdená ani ako rozporná s dobrými mravmi keďže uplatnenie takejto námietky by sa priečilo dobrým mravom vtedy, ak by bolo výrazom zneužitia jej uplatnenia na úkor tej strany sporu, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Nebolo zistené a žalobcami ani tvrdené, že by žalovaný zneužil uplatnenie námietky premlčania.

35. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 2 CSP podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v konaní plný úspech, preto mu odvolací súd voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu, t.j. v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.